

Rusi odbili napade nemških oklopnih enot

Moskva poroča, da so sovjetske čete zmagale v tridnevni bitki v sektorju ukrajinske fronte in razbile čez sto nemških tankov. Ljute bitke se razvile med Kitajci in Japonci v provinci Čekiang. Osiščne podmornice potopile nadaljnje tri parnike v ameriških vodah

Moskva 26. maja.—Ruska oborožena sila je stila napade nemških oklopnih enot v sektorju Izjum-Barvenkova na južni strani fronte pri Harkovu, se glase poročila. Ta dostavljajo, da so čete pri Harkovu prišle v zadnji del dneva. Rusi so obdržali vse pozicije v sektorju Izjum-Barvenkova. Na naskokom sovražnika, katere je podpiralo 150 tankov, več oklopnih in topniških enot. Nemci so napeli vse sile, da zdrobe rusko bojno črto v tem sektorju. Zmanjšajo pritisk sovjetskih čet na fronti pri Harkovu.

Uradnega poročila je razvidno zmanjšanje letalskih operacij nad ruskimi frontami. Rusi so sestrelili deset nemških letalnikov v nedeljo, sami pa izgubili sedem bojnih letal. V spopadih v zraku so zmanjšali prejšnje število bojnih letal dnevno.

Berlinska radiopostaja poroča, da so bile ruske armade ustavljene 25 milj stran od Harkova v nemški protiofenzivi. Tri nemške armade tamkaj so obkrožene.

Moskva 25. maja.—Poročila s ruske pravice, da so Rusi zmagali v tridnevni bitki v sektorju pri Harkovu, industrijskemu središču Ukrajine, v katero so Nemci vrgli oklopne enote, da ustavijo prodiranje sovjetskih čet. Rusi so razbili čez sto nemških tankov.

Pravda, glasilo komunistične stranke, pravi, da so bile tri naletke mehanizirane kolone porazene v naskoke na pozicije, kjer so bile koncentrirane ruske topniške baterije. V teh naskokih so Nemci izgubili tretjino tankov. Od teh so ostali le kupi razbitih kovine. Naciji so bili porazni nazaj z velikimi izgubami.

Reče brodivorje, glasilo sovjetske bojne mornarice, opozarja na možnost dovažanja nemških letal na obrežje ob Črnem morju, zaeno pa priporoča totalno mobilizacijo ruskih pomorščakov za zaščito tega obrežja. Več nemških padalcev se je že spuščalo na tla na tem obrežju, pa so bili uničeni.

Druga vest pravi, da so ruski letalci v spopadih v zraku sestrelili 24 nemških bombnikov, sami pa so izgubili 11 bojnih letal. Če so se vršili spopadi, vest ne omenja.

Na severozapadni fronti so ruske vojaške enote prekorale reko in zabile zagodo med pozicije sovražnika. Dva nacijska bataljona sta bila zdrobljena v bitki z Rusi. Vojno poročilo z ukrajinske fronte omenja umik sovražnika iz enega sektorja te fronte na drugo bojno črto. Umik je sledil napadu sovjetskih čet.

Fronta pri Harkovu je še vedno pod pritiskom ljutih bitk. Hitler je vrzel sveže čete v boj, da ustavi prodiranje ruskih kolon. Berlin 25. maja.—Močne enote ruske armade so obkrožene v sektorju južno od Harkova, poroča vrhovno poveljstvo. Obkrožitev je sledila uspešnim naskokom na pozicije sovražnika.

Cungking. Kitajska 25. maja.—Japonski bombniki so s svojimi letalci v Burmi izvršili napade na Paoan, mesto ob burmski cesti, in druge strateške točke v zapadnem delu kitajske province Yunnan. Škoda, ki so jo povzročile japonske bombe, še ni ugotovljena.

Protiosiščne demon- stracije v Mehiki

Delavske unije
za napoved vojne

Mexico City, 25. maja.—Množica 15,000 ljudi je demonstrirala proti osišču v glavnem mestu v znak protesta proti potapljanju mehiških parnikov. Višek demonstracij je prišel, ko je množica zažgala nacijsko zastavo. Predsednik Avila Camacho in njegova žena sta opazovala demonstracije z balkona predsednikove palače.

Demonstracije so nosile zastave in vzklikali proti osišču. Demonstracije sta priredili mehiška revolucionarna (vladna) stranka in Mehiška delavska zveza, katere vodja je Vincente Lombardo Toledano; te so pokazale, da se dežela nahaja na robu vojne.

Toledano je v svojem govoru naglasil, da je vojna edina pot, da se opere čast Mehike. Tisk, predstavniki vlade in delavski voditelji so poudarjali, da mora Mehika v začetku podvzeti obrambne korake, kar pomeni, da vojaške čete ne bodo poslale na tuja bojišča, če bo in kadar bo napovedala vojno osišču.

Zadeva napovedi vojne pride pred kongres prihodnji četrtek, ko se sestane v izrednem zasedanju. Zasedanje je sklical predsednik Camacho potem, ko je Nemčija ignorirala protest zaradi potopa mehiškega parnika.

Rusi podirajo barikade v Moskvi

Moskva, 25. maja.—Barikade v Moskvi, za katerimi bi se borili vojaki in civilisti v zadnjem novembru, če bi bili Nemci udarli v sovjetsko prestolnico, so začeli podirati, ker niso več potrebne. Barikade so bile zgrajene v vseh mestnih predelih, ko so se Hitlerjeve armade bližale Moskvi.

Pet vojaških letalcev se ubilo

Washington, D. C., 25. maja.—Vojni departament je naznanil, da se je pet vojaških letalcev ubilo, ko je letalo, na katerem so se nahajali, tresčilo na tla in se razbilo. Nesreča se je pripetila v bližini Hiltona, Me.

DELAVSKE UNI- JE ZMAGALE PRI VOLITVAH

International Harvester
Co. se bo morala
pokoriti odloku

SESTANEK VODITE-
LJEV RUDARSKE
UNIJE

Chicago, 25. maja.—Ogromna večina delavcev, uposlenih v oamih tovarnah International Harvester Co., se je pri volitvah izrekla za vzdržitev klavzule v pogodbi, ki določa, da vsi delavci ostanejo člani unije in ji plačujejo članarino, dokler bo trajala vojna. Volitve je nadziral Thomas Fara Neblitt, član vojno-delavskega odbora. Volitev se je udeležilo 10,751 delavcev. Za vzdržitev omenjene klavzule je bilo oddanih 9703 glasov, proti pa tisoč glasov.

Volitve v tovarnah International Harvester Co. so bile prve te vrste v deželi. Vprašanje je bila zaščita unijskih delavcev, ki bo morda prišlo pred sodišče. Izid pomeni, da unije lako prisilijo kompanijo v odslovice slehernega delavca, ki ne plačuje članarine ali pa se noče podvreči unijskim določbam. Kompanija se bo morala pokoriti izidu volitev.

Neblitt je dejal, da so unije dovolile vsakemu delavcu izstop pred volitvami, toda le neznatno število je izstopilo. Določba, sprejeta pri glasovanju, da morajo biti delavci člani unije, velja za vse delavce. Neblitt je dalje rekel, da se bo politika, ki jo je osvojil njegov odbor, aplicirala na sporne slučaje glede zaprte delavnice. To politiko kritizirajo kompanije, med temi Inland Steel Co., ki je zapretila, da bo tirala zadevo pred sodišče. Neblitt je izjavil, "da je kontroverza glede zaprte delavnice zaključena. Glavno vprašanje je, ali delodajalec priznava prave delavske unije ali ne."

Washington, D. C., 25. maja.—Člani eksekutivnega odbora rudarske unije UMWA, katere predsednik je John L. Lewis, so se danes sestali na svoji seji. Na tej bo morda padla odločitev

Domače vesti

Rojak ekskutiran v Coloradu
Canon City, Colo. — Dne 23. maja je bil v tujakšnji državni jetnišnici usmrčen s plinom Martin Suklje, star 43 let. Umrl je štiri minute potem, ko so šerifovi pomočniki izpustili smrtonosni plin v celici, v katero je stopil "mirno in brez ugovora". Suklje je izjavil pred smrtjo: "Če Bog hoče, bom pa umrl mirno in brez ugovora in v zavesti, da Jack Russell ne bo nikdar več zapeljal žene drugega moža..." Pred tremi leti je Suklje ustrelil 35-letnega Jacka Russella in svojo 23-letno ženo Mary v Colorado Springsu, Colo., kjer so vsi trije bivali. Bil je obsojen v smrt, toda prizivi so zavlekli izvršitev smrtne obsodbe do zdaj. Nesrečnik je bil rojen v Ameriki, njegovi starši so pa bili doma iz Bele Krajine.

Vesti iz Clevelanda
Cleveland. — Dne 22. t. m. je umrla Antonija Zupan, žena I. vana Zupana, urednika Glasila KSKJ. Pokojnica je bila stara 57 let in rojena v Podbrdu ob Bači. V Ameriki je živela 39 let in zapuščala poleg moža devet odraslih sinov in hčera.

Norvežani pomagajo ruskim ujetnikom

Moskva, 25. maja.—Časnikarska agentura Tass poroča, da Norvežani pomagajo ruskim vojnim ujetnikom pri begu iz norveških taborišč. Veliko število jih je že pobegnilo iz taborišč. Nemški poveljnik v Trondheimu je odredil drastične kazni za one, ki pomagajo ujetnikom, kljub temu jim Norvežani dajejo pomoč v živežu in obleki in jih spremljajo do švedske meje.

glede statusa te unije v Kongresu industrijskih organizacij. Možnost je, da bo unija izstopila iz CIO.

Philip Murray, ki se je sprl z Lewisom, bo morda izgubil pozicijo podpredsednika rudarske unije, od katere prejema plačo \$18,000 na leto. Murray je bil zadnji teden na konvenciji je-karske unije izvoljen za predsednika te unije in bo kot tak dobival letno plačo \$18,000. On je v svojem govoru po izvolitvi dejal, da hoče ostati podpredsednik rudarske unije, dokler ne poteče njegov termin, in da bo službo vršil brezplačno.

Položaj v Bolgariji dozoreva za revolto

Balkan je krvavo
bojno polje

Bitke četnikov
z nacifašisti

London, 19. maja. (Berg Holt, Christian Science Monitor).—Vesti o uspešnem odporu Hrvatov in Srbov v gozdovih in planinah Bosne in Srbije je prinesla v London oseba, ki je bila še pred nekaj tedni v domovini.

Pripovedovalec trdi, da se proti Nemcem in Italijanom in proti pronacijski vstaki skupini bori več kot 80,000 Hrvatov in 120,000 Srbov.

Njihovi sovražniki so zlasti vstali in proti njim ne poznajo usmiljenja. Vstaki so povzročili strašne zločine zlasti proti Srbom.

Borbe so se postrile po srbskem uporu pred četimi tedni v Zabalju, ki so ga Madžari poskušali zadušiti. Poročilo pravi, da so Madžari poklali 5000 Srbov, povečini žene, otroke in starce, nakar je Madžare napadla "podzemna" vojska generala Mihajloviča in jih uničila v krvavi borbi.

Četniki imajo po večini v svoji oblasti vasi, osišče pa mesta. Sodeč po podatkih pa je prebivalstvo v mestih organiziralo sodelovanje s četniki, ki jim polnijo potrebščine.

Četniki so obkolili mesti Sarajevo in Niš in neprestano motijo nemški promet z Grčijo, zlasti v južni Srbiji.

Vprašanje prehrane je v mestih kot n. pr. Zagreb zelo težko, kar je treba pripisovati dejstvu, da so Nemci marca in aprila 1941 dobili in odpeljali iz države mnoge vlake z živežem. Kot posledica neurejenega sistema prodaje življenjskih potrebščin se je razvila "črna borza". Neko poročilo iz Belgrada trdi, da je lutkarska vlada generala Milana Nedića poskušala rešiti vprašanje z ukazom, ki je prepovedoval vsako trgovanje s prehrano v Srbiji. Prepovedano je bilo prodajanje in kupovanje hrane, ki se ni smela prodajati tudi ne po uradno določenih cenah. Z vsemi življenjskimi potrebščinami je razpolagala "vlada" sama.

V Hrvatski se je povečal odpor proti osišču in proti vazalnemu "poglavniku" Antetu Paveliću. Do novih nemirov je prišlo ob nedavnem priključenju Bosne in Hercegovine Pavelićevi "državi". Da bi utrdil svoj položaj, je Pavelić sklical sabor, katerega člane je sam postavil. Ker pa ni mogel pridobiti za sodelovanje članov hrvatske seljačke stranke dr. Vladimira Mačka, je začel s krvavim terorjem.

Med vprašanji, ki jih bo treba rešiti po koncu sedanjega vojne, je nasprotje, ki so ga povzročili vstaki med Srbi in Hrvati.

Poročevalec nadaljuje, da je potrebna garancija, ki naj bi jo odgovorni Jugoslavlani zunaj domovine dali na enake pravice za vse tri narodnostne skupine v domovini, Srbe, Hrvate in Slovence, ki sedaj vsi enako trpe pod jarmom neusmiljenih valpetov.

Pripovedovalec zatrjuje, da je ljudstvo povsem in globoko prepričano o zavezniški zmagi.

Angleški rudarji zahtevajo zvišanje plače

London, 25. maja. — Čez 15,000 rudarjev je v stavki za zvišanje plače in to v času, ko je pomankanje premoga tako občutno, da so vladne avtoritete odredile delitev premoga v odmerkih. Veči

Vse je čeje natrpene s po-
litičnimi jetniki

EKSEKUCIJE
DELAVSkih VO-
DITELJEV

London, 25. maja.—Iz bojazni pred naraščajočo opozicijo bolgarskega ljudstva proti svoji vladi in pronacijski politiki, ki lahko vsak moment izbruhne v odprto revolto, je kralj Boris uveljavil drastične ukrepe, da zatire protivladne aktivnosti. Bolgarija je danes v pesteh Gestapa, nacijske tajne policije, in Borisovih teroristov. Maane eksekucije upornikov zaradi protidržavnih aktivnosti so na dnevnem redu in dežela je bila izpremenjena v veliko jetnišnico. Vse je čeje so natrpene s političnimi jetniki. Šest šolskih poslopij v Sofiji so preuredili v jetnišnice, v katerih je zaprtih čez dva tisoč nasprotnikov Borisovega režima.

Štiri nova koncentracijska taborišča so bila ustanovljena pri Varni, Burgasu, Ksantiji in Plovdivu, v katerih se nahaja okrog 3000 oseb. Okrog 4000 oseb je interniranih v takozvanih delovnih taboriščih in nadaljnjih 6000 v pokrajinskih jetnišnicah. Posebno vojaško jetniško taborišče je bilo ustanovljeno pri Silivnu, v katerem je interniranih čez tisoč častnikov in vojakov zaradi "političnih prestopkov".

Sistem strahovlade vodi osebno kralj Boris, kateremu pomaga Hans Adolf Beckerle, bivši načelnik Gestapa v Frankfurtu in sedanjí nemški poslanik v Sofiji. Njegova žena je priležnica Petra Grabovskega, bolgarskega kvizlinga in ministrja. Aretacije in eksekucije upornih častnikov in vojakov odreja polkovnik Niko Goegijec, intimni prijatelj Borisa.

Ugotovljeno je, da Boris že več let kontrolira macedonsko teroristično organizacijo IMRO, notorično grupo, ki je znana po vsem svetu zaradi svojih ganeškij aktivnosti. Njen načelnik Mihajlov je znan kot največji morilec v Evropi. On zdaj biva v palači "poglavnika" Pavelića, vladarja "neodvisne" hrvaške države.

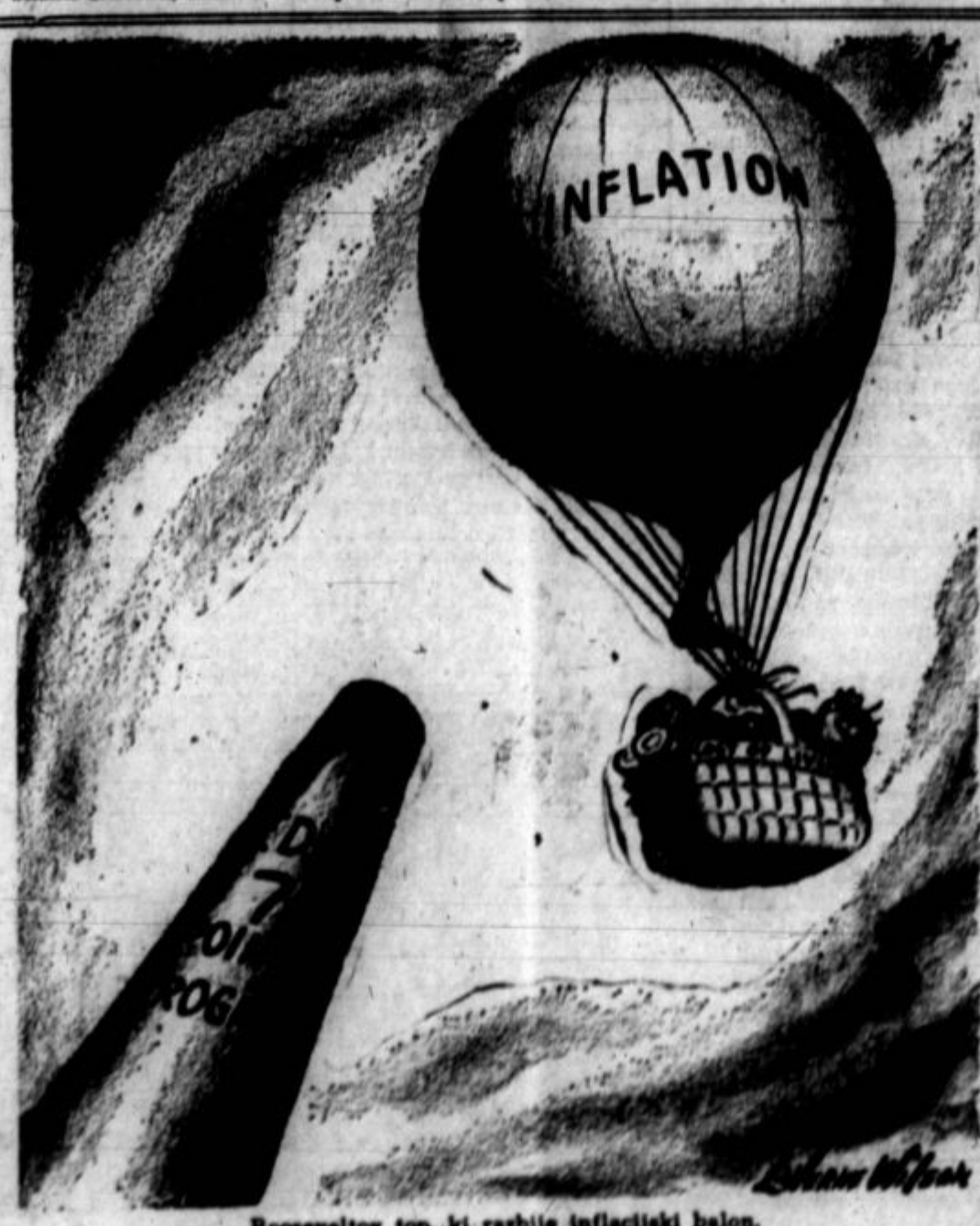
Vojaška sodišča izrekajo smrtne obsodbe dnevno. Nedavno so obsodila 22 voditeljev bolgarske delavske stranke v smrt, med temi Aframa Stojanov, prijatelj in zaupnik Jurija Dimitrova, ki se je moral zagovarjati pred nacijskim sodiščem v Berlinu zaradi požiga "Reichstaga" in je sedaj načelnik tretje internacionale.

Med jetniki v nekem koncentracijskem taborišču so trije bivši ministri—Aleksander Obov, Nedelko Atanasov in Varban Angelov. Te ministre in osemnajst poslancev so odvedli v taborišče, ker so vodili opozicijo proti pridružitvi Bolgarije k osišču.

Bolgarska pristaniščna mesta so pod kontrolo Nemcev. V Varni in Burgasu so Nemci zgradili ladjedelnice, južno od Burgasa pa največje vojaško letališče v Bolgariji.

Bolgarski rebeli delajo pregla-vice Nemcem, kjer koli se nudi prilika. V zadnjih tednih so razbili več nemških vojaških vlakov. Veliko število rebelev se je pridružio jugoslovanski četniški armadi, kateri poveljuje general Draža Mihajlovič.

na stavk je "neuradnih", ker jih niso odobrili uradni krajevni niso. Glavna pritožba je, da rudarji ne prejema jo iste plače kot delavci v orožnih in municijskih tovarnah.

Rooseveltov top, ki razbije inflacijski balon.

